

Rada
Európskej únie

V Bruseli 7. septembra 2021
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0247(COD)**

6604/1/21
REV 1 ADD 1

ELARG 3
COWEB 14
CFSP/PESC 183
RELEX 158
FIN 141
CADREFIN 94
POLGEN 29
MIGR 47
CODEC 280
PARLNAT 163

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje nástroj
predvstupovej pomoci (IPA III)
– odôvodnené stanovisko Rady
– prijaté Radou 7. septembra 2021

I. ÚVOD

1. Komisia 14. júna 2018 predložila v rámci okruhu 6 („Susedstvo a svet“) viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)¹.
2. V Európskom parlamente je spis pridelený Výboru pre zahraničné veci (AFET). Európsky parlament prijal svoju pozíciu 27. marca 2019².
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko na plenárnom zasadnutí 12. decembra 2018³ a Výbor regiónov na plenárnom zasadnutí 5. – 6. decembra 2018⁴.
4. Návrh preskúmala pracovná skupina pre rozširovanie a krajiny rokujúce o pristúpení k EÚ počas rakúskeho⁵ a rumunského predsedníctva a Rada dosiahla 19. marca 2019 dohodu o čiastočnom všeobecnom smerovaní⁶.
5. Závery Európskej rady z 21. júla 2020 umožnili, aby Výbor stálych predstaviteľov v nadväznosti na ďalšie rokovania v rámci pracovnej skupiny pre rozširovanie a krajiny rokujúce o pristúpení k EÚ počas nemeckého predsedníctva finalizoval rokovací mandát Rady na svojom zasadnutí 28. októbra 2020⁷.
6. Medziinštitucionálne rokovania s Európskym parlamentom o navrhovanom nástroji sa začali počas fínskeho predsedníctva a pokračovali počas chorvátskeho, nemeckého a portugalského predsedníctva.

¹ 10184/18 + ADD 1 + ADD 2.

² 7802/19.

³ 15601/18.

⁴ 15622/18.

⁵ 15532/18.

⁶ 7539/19.

⁷ 12373/20.

7. Záverečný neformálny trialóg sa uskutočnil 2. júna 2021 a jeho výsledkom bola politická dohoda o otvorených otázkach. Okrem toho boli potrebné technické zasadnutia v júni 2021, aby sa dohoda pretavila do znenia legislatívneho návrhu a aby sa vyriešilo niekoľko otvorených detailov, ktoré spoluzákonodarcovia následne písomne potvrdili.
8. Dňa 14. júna 2021 bola predbežná dohoda predložená členom pracovnej skupiny pre rozširovanie a krajiny rokujúce o pristúpení k EÚ, ktorí k jej zneniu nemali pripomienky.
9. Výbor stálych predstaviteľov potvrdil konečné kompromisné znenie 28. júna 2021⁸.
10. Znenie bolo predložené na potvrdzujúce hlasovanie vo Výbore Európskeho parlamentu pre zahraničné veci (AFET) 1. júla 2021. Predseda výboru AFET 15. júla 2021 podpísal list adresovaný predsedovi Výboru stálych predstaviteľov (časť II), v ktorom uviedol, že ak Rada formálne zašle Európskemu parlamentu svoju pozíciu v znení uvedenom v prílohe k tomuto listu, plénu Európskeho parlamentu odporučí, aby sa pozícia Rady prijala bez zmeny, s výhradou overenia právnikmi lingvistami, počas druhého čítania v Európskom parlamente.

II. CIEĽ

11. Cieľom nástroja IPA III je podpora prijímateľov pri prijímaní a vykonávaní politických, inštitucionálnych, právnych, správnych, sociálnych a hospodárskych reforiem, ktoré sa od týchto prijímateľov požadujú v záujme dodržiavania hodnôt Únie a postupného zosúladenia s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie („*acquis*“) so zreteľom na budúce členstvo v Únii, čím sa prispieva k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru a prosperite. Nástroj IPA III zabezpečuje kontinuitu s nástrojom IPA II (ktorý sa vzťahoval na obdobie 2014 – 2020) a komplementaritu s inými nástrojmi (najmä s Nástrojom susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa) a politikami Únie (napr. v oblasti zmeny klímy).

⁸ 9890/21 + ADD1.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

12. Medzi Európskym parlamentom a Radou sa uskutočnili rokovania s cieľom uzavrieť dohodu v štádiu pozície Rady v prvom čítaní („skorá dohoda v druhom čítaní“).
13. Znenie pozície Rady v prvom čítaní je výsledkom spravodlivého kompromisu, ktorý sa za pomoci Komisie dosiahol počas rokovaní medzi Európskym parlamentom a Radou.
14. Dohoda sa zameriava na tieto hlavné prvky:
 - akcie v rámci nástroja IPA III sa majú financovať prostredníctvom tematického prístupu s cieľom maximalizovať vplyv pomoci Únie spolu s ostatnými relevantnými politikami a programami Únie, a pritom zabezpečiť konzistentnosť, synergie a komplementárnosť s ostatnými oblasťami vonkajšej činnosti Únie;
 - súdržnosť medzi pomocou a celkovým rámcom politiky rozširovania, ako aj spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi pri zabezpečovaní súdržnosti a predchádzaní duplícite medzi pomocou poskytovanou v rámci nástroja IPA III a inou pomocou;
 - pomoc v rámci tohto nariadenia vychádza z prístupu založenom na výkonnosti, ako aj zo zásady spravodlivého rozdelenia: je potrebné diferencovať ju z hľadiska rozsahu a intenzity podľa výkonnosti prijímateľov, pričom sa zohľadnia ich potreby a kapacity, aby sa zamedzilo neprimerane nízkej úrovni pomoci v porovnaní s inými prijímateľmi;

- očakáva sa, že rozsah a intenzita pomoci by sa mohli upraviť v prípade významného zhoršenia alebo pretrvávajúceho nedostatočného pokroku prijímateľa v základných oblastiach (právny štát a základné práva, demokratické inštitúcie a reforma verejnej správy, ako aj hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť), a to aj proporcionálnym znížením a presmerovaním finančných prostriedkov tak, aby sa zabránilo ohrozeniu podpory pri zlepšovaní základných práv, demokracie a právneho štátu vrátane podpory občianskej spoločnosti a v prípade potreby spolupráce s miestnymi orgánmi. V prípade obnovenia pokroku by sa zodpovedajúcim spôsobom upravila aj pomoc s cieľom ďalej podporovať toto úsilie;
- osobitná strategická rada pre riadenie operácií EFSD+ pre západný Balkán;
- zabezpečenie zviditeľnenia financovania z prostriedkov Únie prijímateľmi týchto prostriedkov, najmä pri propagácii akcií a podávaní správ o nich a ich výsledkoch tým, že v komunikačných materiáloch, ktoré súvisia s akciami podporovanými podľa tohto nariadenia, viditeľným spôsobom zdôraznia podporu prijatú od Únie a jej prínosy pre ľudí a strategické poskytovanie ucelených, účinných a primeraných cielených informácií rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti;
- rovnováha medzi procesnými ustanoveniami nástroja: bolo dohodnuté, že programové dokumenty sa prijímú prostredníctvom vykonávacích aktov a že Komisia bude oprávnená prijať delegované akty na doplnenie tohto nariadenia stanovením určitých špecifických cieľov a tematických priorít pre spoluprácu, ako aj zmeniť tematické priority pomoci a zoznam kľúčových ukazovateľov výkonnosti v prílohách II, III a IV;
- vymedzenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti na pomoc pri meraní pokroku a vo vhodnom prípade pripravenosti prijímateľov uvedených v prílohe I, ako aj prínosu Únie k dosiahnutiu špecifických cieľov nástroja IPA III (príloha IV);
- retroaktívne uplatňovanie nariadenia od 1. januára 2021 (odôvodnenie 36).

IV. ZÁVER

15. Rada je presvedčená, že jej pozícia v prvom čítaní je vyváženým zastúpením výsledku neformálnych rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom s podporou Komisie a že nové nariadenie po jeho prijatí splní cieľ zabezpečiť efektívne, ucelené a komplexné financovanie predvstupovej pomoci.
-